

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API Mahana pae 12 nō atopa 2018

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Tuâtâpaparaa 'āvei'a tapura faufaa 2019

E tupu te tuâtâpaparaa no te avei'a o te tapura faufaa i te hope'a o atopa nei i te Apooraa a Porinetia hou te mâ'itiraa i te tapura faufaa matahiti 2019.

I roto te vai nei :

- Te mau rave'a e 'āua haati i te 'imiraa faufaa, te faa'ohiparaa i te tapura faufaa i haerehia mai e te mau rave'a e vai nei no te tapura faufaa 'āpî.
- Te haaputuraa parau no te mau 'opuaraa matahiti tutavahia e te mau faatereraahau e o te horo'ahia atu i roto i te mau 'auvaha o te Apooraa rahi e tei roto te mau fâ o ta te Haufenua e tâpapa.

I roto noa i te mau arata'iraa 'ohipa i haahia, te avei'a rarahi râ nô nâ matahiti e 5 i muri nei, o te hinaaro rahi ia 'ia tupu ihoa te auhō'ê tōtiare e te paturaa i te hô'ê Porinetia pātuutū.

E toru 'auri faahoro, no te hô'ê itoito hau'ê, ia riro o Porinetia ei hô'ê e te 'aufaito, tauihaamaita'i i te tereraa 'ohipa a te Hau, e faauta i te 'imiraa faufaa ei mâtini no te tupuraa mau, o te tōtiare te matameha'i e te 'imiraa faufaa no te nunaa Ma'ohi.

E tapura parau teie e tuatapapa noa hia nei i te mau matahiti ato'a i roto i te pu'etau mâ'itiraa tapura faufaa matahiti a te fenua.

Te mau tauturu no te pa'epa'e e te faaitoitoraa i te mau taiete

I roto i te tarena haamahutaraa i te 'imiraa faufaa ua haamau te Haufenua e piti faito tauturu.

A tahi te tauru no te hoo mai i te mâteria na te mau taiete na'ina'i no te 'āpee i te tupu maita'iraa ta ratou 'imiraa.

Te piti no te faatupuraa e te faa'āpîraa i te mau fare toa rii na'ina'i na reira no te mau fare tâmaaraa.

Tâuiraa i te mau faaueraa ture o te mau pātana e te mau faaheporaa a te Hau i te pae o te utaraa i rotopû i te mau taamotu

Ua faaoti te Apoorahau e tâui faarava'i i tefaaaueraa mana a te Apooraa Rahi a Porinetia i rave i te 14 no titema 2017 ra, no te mau pātana e te mau faaheporaa a te Hau i te pae o te utaraa i roto i te mau taamotu.

No te haamaita'i i te oraraa o te huiraatira o te mau motu e te haamauraa te Hau i te mau hi'opo'a tamauraa i te tereraa 'ohipa a te mau fatu pātana pahi, ua faaotihia e tau'i i te faaueraa mana no te 'iriti i te mau rēni i te mau faura'o 'ê atu no te mono ia fifi noa atu te faura'o e fatu ra i terâ rēni (pahî anei manu reva anei), ia nehenehe i te hô'ê pahi 'ê atu e tere i ni'a i te hô'ê motu i rapae'au i te mau rēni tere tâmauhia, no te uta i te mau tauihaa e 'ore e maraa ia râtou e aore râ no te mau tere taa'ê, no te mau tamarii hâpiiraa, taatiraa tu'aro, taatiraa rima'î etv...

E ani ato'ahia i te mau fatu pātana pahi e manureva, ia horo'a i ta ratou puta tereraa faufaa matahiti, te puta tereraa 'ohipa, o ta ratou taiete, ia nehenehe a'e i te Haufenua e 'ite pâpû i te vairaa mau o te pae o te utaraa i roto i te mau motu.

E inaha, ia riro ato'a te mau faaueraa mana ei faaheporaa i te mau fatu pātana ia auraro i te mau faaueraa (te mau hora tapaeraa i roto i te mau motu, te mau hora huriraa tauihaa e te faatomoraa faura'o).

Moni tauturu na te ASSEP e te USSP

Ua fârii te Apooraa Faaterehau e horo'a e 3,3 mirioni toata na te taatiraa ASSEP taatiraa i fanauhia i 1989, nâna e fanaho e faatiani, arata'i i te mau hâpiiraa faa'eta'etaraa tino e te haatu'aro i roto i te mau fare hâpiiraa tuatahi e tuarua, fatuhia e te mau fâroo e ta te tivira.

Ua fârii ato'ahia te aniraa tauturu a te taatiraa USSP, i ni'a i te faito 1 ùmirioni toata. Taatiraa i fanauhia i 1962 ra.

-0-0-0-0-0-